

Мирас®
Университеті

**6В01101-«Педагогика және
психология» білім беру
бағдарламасы бойынша түсу
сынақтарының бағдарламасы**

«Мирас» университеті

Педагогика және психология секторы

**Қабылдау сынақтарының
БАҒДАРЛАМАСЫ**

6B01101- «Педагогика және психология»
(ББ шифры) (ББ атауы)

Жаңа білім беру технологиялары мен бағдарламаларын сынақтан өткізу үшін экспериментті іске асыру жөніндегі жұмыс тобының отырысында қаралды және бекітілді

Хаттама № 2 « 21 » тамыз 2023 ж.

Шымкент, 2023ж.

Қабылдау сынақтарының бағдарламасы 6В01101-Педагогика және психология ББ бағдарламасына кіретін оқу пәндерінің бағдарламалары негізінде жасалды.

Бағдарламаны: п.ғ.к., асоц.профессор Шоманбаева А.О., магистр, аға оқытушы Алимкулова У.К дайындады.

Сектор менеджері Ешенкулова Д.Б.

1. Терминдер мен анықтамалар

1. *Бакалавриат* – Кадрларды даярлауға және белгілі бір мамандық бойынша бакалавр дәрежесін беруге бағытталған білім беру бағдарламасы, жоғарғы білім;
2. *МЖМБС* – Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты;
3. *Білім беру бағдарламасы* – оқытудың мақсаттарын, нәтижелері мен мазмұнын, оқу-тәрбие процесін ұйымдастыруды, оларды жүзеге асыру жолдары мен әдістерін, оқыту нәтижелерін бағалау критерийлерін қамтитын білім берудің негізгі сипаттамаларының біртұтас жиынтығы;
4. *Білім алушылардың оқу жетістіктері* – білім алушылардың оқу процесінде игерген және тұлға дамуының қол жеткізілген деңгейін көрсететін білімдері, дағдылары, дағдылары мен құзыреттері.

2. Нормативтік құжаттар

Педагогика және психология бойынша барлық педагогикалық бағыттардың қабылдау сынақтарының бағдарламасы.

1. ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігінің 2023 жылғы 16 тамыздағы № 406 «Мирас» университетін эксперименттік алаң ретінде анықтау туралы» бұйрығы;
2. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы. (өзгертулермен және толықтырулармен);
3. «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы;
4. «Тиісті түрдегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығы (өзгертулер мен толықтырулармен);
5. Мирас университетінің академиялық саясаты.

3. Жалпы ережелер

1. Қабылдау сынақтары білім беру бағдарламаларына енгізілген пәндердің жұмыс оқу бағдарламалары негізінде әзірленген және осы бағдарлама шеңберінде өткізіледі.
2. 6B01 - «Педагогикалық ғылымдар» білім беру саласы бойынша қабылдау тестілері тестілеу түрінде өткізіледі.
3. Қабылдау сынақтарының нәтижелері «Мирас» университетінің академиялық саясатында қарастырылған бағалау критерийлерін пайдалана отырып, білім алушылардың білімін бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесі бойынша бағаланады.
4. Қабылдау сынақтарының нәтижелері «Мирас» университетінің академиялық саясатына сәйкес жарияланады.

4. 6B01101 – «Педагогика және психология» ББ бағдарламасының негізгі құзыреттері

Кәсіби құзыреттер (КҚ):

КҚ-1

- мектепте оқыту және тәрбиелеу аспектісіндегі педагогикалық психологияның өзекті мәселелерін білу және түсіну;
- мұғалімнің, педагог-психологтың және әлеуметтік педагогтың психологиялық-педагогикалық қызметінің мәні;

- психологиялық фактілерді, құбылыстарды, оқиғаларды педагогикалық шындықтан ажырата білу;
- оларды психологиялық ғылым тілінде сипаттай білу;
- оқыту мен тәрбиелеудің психологиялық теориялары мен тұжырымдамаларының заңдылықтарына сүйене отырып, олардың дамуын түсіндіру және болжау.

КҚ-2

- психикалық құбылыстардың мәні туралы теориялық идеялардың кәсіби психологиялық-педагогикалық қызметтің практикалық аспектілерімен байланыстыра білу;
- білім беру мекемесінің әлеуметтік педагогы ретінде болашақ практикалық қызметте мектептің тұтас педагогикалық процесінің оқыту мен тәрбиелеу процесін, педагогикалық іс-әрекетін және басқа аспектілерін зерттеудің психологиялық әдістерін практикалық қолдану.

КҚ-3

- оқыту мен тәрбиелеудің жаңа тұжырымдамаларына негізделген оқу-тәрбие процесін құру;
- өзінің болашақ кәсіби қызметінде өзекті болған жалпы және арнайы педагогикалық қабілеттерін дамыту және жетілдіру (тәжірибеге бағдарланған психологиялық білім негізінде).

КҚ-4

- Нормативтік-құқықтық, ұйымдастырушылық-педагогикалық, құндылық аспектілерінде инклюзивті білім беру моделін жобалау бойынша құзыреттерді қалыптастыру;
- бейімделген білім беру бағдарламаларын жобалау дағдыларын қалыптастыру;
- ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларда ауызша және жазбаша сөйлеуді қалыптастыру дағдыларын меңгеру;
- ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды тексерудің және түзете оқытудың логопедиялық технологиялары саласында кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру;
- логопедияның дидактикалық құралдарын іріктеу дағдыларын меңгеру.

КҚ-5

- өз ойын білдіру, өзін-өзі таныстыру, өзін, өзгелерді және айналадағы шындықты талдау және сыни бағалау дағдыларын қалыптастыру;
- әлемдік және ұлттық құндылықтарға сүйене отырып, өз пікірін білдіру;
- дұрыс ойлай алу және көпшілік алдында сөйлеу мәдениетін, өз ойларын ауызша және жазбаша түрде дұрыс және қисынды түрде ресімдеу қабілетін меңгеру;
- өзінің кәсіби құндылығының түрі мен сипатын өзгертуге психологиялық тұрғыдан дайын болу қызметі;
- педагогика пәнінің теориялық негіздері мен тарихы туралы білімін көрсете алу;
- игерілген білімін логикалық және дәйекті түрде көрсете білу;
- кәсіби педагогикалық білімді қолдана білу;
- пәннің жалпы құрылымын түсінуді және пәндер арасындағы байланысты көрсете білу.

5. Қабылдау сынақтары бағдарламасының мазмұны

Жалпы психология

Тұрмыстық және ғылыми психология. Психологияның ғылым ретіндегі жалпы сипаттамасы; психологияның пәні мен объектісі туралы түсінік. Сезім мен қабылдау туралы жалпы түсінік. Сезімдердің жіктелуі. Қабылдау қасиеттері. Кеңістік пен қозғалысты қабылдау. Жад туралы жалпы түсінік; жад түрлері және жад процестері; есте сақтауды дамыту және жаттықтыру. Зейін туралы жалпы түсінік; зейіннің түрлері мен қасиеттері. Эмоциялар туралы идеяларды дамытудың негізгі бағыттары; эмоционалды процестердің

түрлері; қажеттіліктер мен мотивация; шетелдік психологиядағы мотивация теориялары. Ойлау процессі және ойлау түрлері. Ойлау және интеллект, интеллект құрылымы. Қиял және шығармашылық ойлау. Темперамент түсінігі мен түрлері. Темперамент және мінез.

Психология тарихы

Психология пәні туралы идеялардың дамуының негізгі кезеңдері. Психологияның дербес ғылым ретінде дамуы. Психологияның негізгі бағыттары: психоанализ, бихевиоризм, гуманистік психология.

Даму психологиясы және жас ерекшелік психологиясы

Онтогенез ұғымы. Жеке тұлғаның дамуының периодизациясы. Дамудың әлеуметтік жағдайы және жас кезеңдерінің негізгі іс-әрекеті: нәрестелік кезең; сәбилік шақ, ерте балалық шақ, мектепке дейінгі балалық шақ, бастауыш мектеп жасы; жасөспірімдік жас; жастық кезең; кемелдік жас, қартаю және кәрілік.

Әлеуметтік психология

Қарым-қатынас түсінігі мен құрылымы. Психологиядағы топтардың жіктелуі. Шағын және үлкен топтың сипаттамалары. Топтық динамиканың негізгі кезеңдері.

Педагогикалық психология

Әлеуметтену ұғымы. Әлеуметтену факторлары мен агенттері. Оқу іс-әрекетінің құрылымы.

Жад психикалық процесс ретінде

Жадтың жалпы сипаттамасы. Есте сақтау процессінің түрлері: физикалық, генетикалық, психикалық. Психикалық жадтың ерекшелігі. Есте сақтау процессінің түрлері және олардың онтогенезде пайда болу тәртібі (П. П. Блонский бойынша): моторлы, аффективті, бейнелі, символдық (ауызша-логикалық). Ес процесстері: Есте қалдыру. Қайта жаңғырту. Есте сақтау. Ұмыту.

Сөйлеу психикалық процесс ретінде.

Сөйлеу функциялары. Тіл белгі жүйесі ретінде. Тілдік жүйелердің түрлері. Сөйлеу түрлері. Ауызша (монолог, диалог) және жазбаша сөйлеу. Интеллектуалды өзін-өзі реттеу үшін жазбаша сөйлеудің маңызы. Сыртқы, ішкі және эгоцентрлік сөйлеу.

Ерік.

Ерік-жігердің мәні туралы негізгі көзқарастар. Адам белсенділігі түрлерінің арасында еріктің алатын орны. Ерікті және еріксіз әрекеттер. Еріктің жіктелуі. Еріктің зерттеу әдістері. Тұлғаның ерікті қасиеттерін дамыту.

Қабылдау танымдық процесс ретінде.

Рефлексияның перцептивті деңгейі. Перцептивті процесс және оның өнімі – перцептивті сурет. Қабылдау бейнесінің эмпирикалық сипаттамалары. Бастапқы сипаттамалары (Л.М. Веккер бойынша): кеңістіктік-уақыттық, модальды және қарқындылық. Қабылдау бейнесінің кеңістіктік сипаттамалары: локализация, нысандардың пішінін, көлемін және шамасын көрсету.

Қабылдаудың төрт түрі: сенсорлы (сезімдік) – нысанның сезіммен қабылданып, оның санаға өтуі; перцептивті - нысан мәнін түсіну, оны белгілі категорияға, объекттер тобына жатқызу; оперативті (нақты әрекеттік) – нысанның қандай да тарапын қамтып, қызметке қосу; іс-әрекеттік – қызмет мақсатына орай нысанмен ықпалдас қатынасқа келу. Қабылдаудың жалпы заңдылықтары: мағыналылығы, біртұтастығы, жалпылығы, заттасқандығы, құрылымдылығы, таңдамалы бағыттылығы, апперцепциялылығы (өткен тәжірибеге негізделуі), константтығы (тұрақтылығы).

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

Негізгі әдебиеттер:

1. Бедрединова, С.В. Психологическое консультирование и психологическая коррекция. Профилактика страхов : учеб. пособие для академ. бакалавриата / С. В. Бедрединова, А. И. Тащёва ; 3-е изд., испр. и доп. – М. : Изд-во Юрайт, 2018 . – 180с.

2. Ванюхина, Н.В. Психология развития и возрастная психология : учеб. пособие / Н.В. Ванюхина ; Институт экономики, управления и права (г. Казань), Психологический факультет . – Казань : Изд-во "Познание" Института экономики, управления и права, 2020 . – 131с

3. Выготский, Л.С. Вопросы детской психологии / Л. С. Выготский . – М. :

4. Изд-во Юрайт, 2017 . – 199с

5. Глухов, В.П. Специальная педагогика и специальная психология. Практикум : учебник для академ. бакалавриата / В. П. Глухов ; Московский педагогический государственный университет . – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Издво Юрайт, 2018 . – 313с.

Қосымша әдебиеттер:

1. Столяренко, Л.Д. Психология личности : учеб. пособие / Л.Д. Столяренко, С.И. Самыгин. – Ростов/н Дону : Феникс, 2017. – 574с

2. Батаршев, А. В. Психология индивидуальных различий. От темперамента - к характеру и типологии личности / А.В. Батаршев. - М.: Владос, 2016. - 256 с.

3. Аптер, Майкл За пределами черт личности. Реверсивная теория мотивации / Майкл Аптер. - М.: Медиа, 2019. - 112 с.

4. Костромина, С. Н. Опыт конструирования задач-моделей для психодиагностической практики. Учебно-методическое пособие / С.Н. Костромина. - М.: Издательство СПбГУ, 2017. - 108 с.

6. Қабылдау сынақтарын бағалау критерийлері

Қабылдау сынақтарын тапсыру кезінде дәстүрлі бағалау шкаласына ауыстыра отырып, білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесі қолданылады:

Бағалау бойынша әріптік жүйе	Сандық балама ұпайы	Ұпайлар (% мазмұны)	Дәстүрлі бағалау жүйесі бойынша
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	жақсы
B	3,0	80-84	жақсы
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	қанағаттанарлық
FX	0,5	25-49	қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	